

SHA-PLAN

Denne SHA-planen skal være ferdig utarbeidet før oppstart på bygge- og anleggsplassen. Den skal oppbevares tilgjengelig for alle, og oppbevares i 6 måneder etter at arbeidene er ferdig.

Se ved behov: Veileder for utfylling av plan for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Prosjektnummer:

Prosjektnavn: Renovering av kaserne Kirkenes, Høybuktknoen

Dokumentnummer: 1

Revisjon	Revisjonen gjelder	Dato:	Utarb. av	Kontr. av	Godkj. av
Utarbeidet av: Hedda Bjørkholen		Prosjektnr/ navn/ tittel: Renovering kaserne Kirkenes, Høybuktknoen			
 FORSVARSBYGG		Dokumentnummer: 1		Antall sider: 12	

INNHALDSFORTEGNELSE

1	INNLEDNING	3
2	ORGANISASJON (BHF §8A).....	4
3	FREMDRIFTSPLAN (BHF §8B).....	6
4	SPEKIFIKKE TILTAK (BHF §8C).....	6
5	AVVIKSBEHANDLING IHT BYGGHERREFORSKRIFTEN (BHF §8D)	12

Vedleggsoversikt

1. INNLEDNING

SHA-planen er byggherrens verktøy for å sikre at risikoforholdene i dette prosjektet håndteres på en forsvarlig måte. SHA-planen skal være lett tilgjengelig for arbeidsgivere og arbeidstakere på bygge- og anleggsplassen. Alle plikter å sette seg inn i SHA-planen og sikkerhetsbestemmelsene som gjelder for byggeplassen.

Byggherre for prosjektet er Forsvarsbygg, Postboks 405 Sentrum, NO-0103 OSLO
Org.nr.: 975 950 662

Renovering av kaserne Kirkenes, Høybuktmoen:

Vinduer skal skiftes, forlegningsrom skal oppgraderes, minikjøkken etableres.

Inngangsparti samt trapp skiftes og garderobe/badstu ombygges om opsjon tas ut.

Opgaven med å utarbeide, oppdatere og distribuere SHA-planen:

Prosjektfase	Funksjon	Kontaktperson og virksomhet	E-post og telefon
Planlegging	PL	Hedda Bjørkholen Forsvarsbygg	hedda.bjorkholen@forsvarsbygg.no +47 951 45 857
Detaljprosjektering	KP	Hedda Bjørkholen Forsvarsbygg	hedda.bjorkholen@forsvarsbygg.no +47 951 45 857
Utførelse	KU	Hedda Bjørkholen Forsvarsbygg	hedda.bjorkholen@forsvarsbygg.no +47 951 45 857

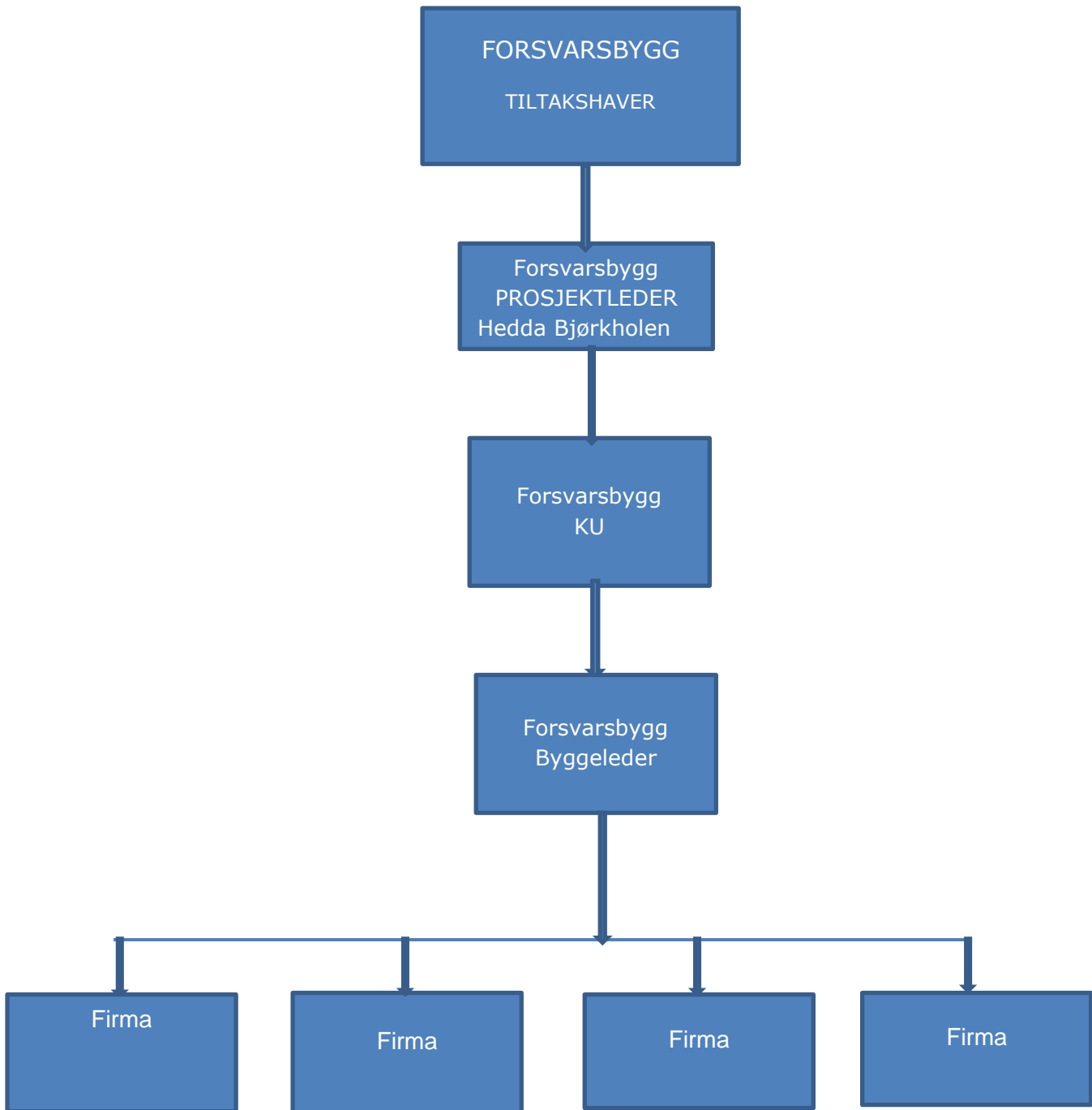
Byggherren er ansvarlig for at SHA-planen blir utarbeidet, oppdatert og gjort kjent på bygge- eller anleggsplassen. Entreprenør (arbeidsgiver) har informasjonsplikt om alle SHA-tiltak til arbeidstakere og verneombud. I tillegg skal alle verneombud ha informasjon om SHA-planen før oppstart av bygge- eller anleggsarbeidet.

2. ORGANISASJON (BHF §8A)

Prosjektet er organisert som delte entrepriser.

Funksjoner i prosjektet	Kontaktperson og virksomhet	E-post
Byggherrens representant Forsvarsbyggs prosjektleder (PL)	Hedda Bjørkholen Forsvarsbygg	hedda.bjorkholen@forsvarsbygg.no +47 951 45 857
Koordinator prosjektering (KP)	Hedda Bjørkholen Forsvarsbygg	hedda.bjorkholen@forsvarsbygg.no +47 951 45 857
Koordinator utførelse (KU)	Hedda Bjørkholen Forsvarsbygg	hedda.bjorkholen@forsvarsbygg.no +47 951 45 857
Byggeleder (BL)	Hedda Bjørkholen Forsvarsbygg	hedda.bjorkholen@forsvarsbygg.no +47 951 45 857
Hovedbedrift på byggeplass etter IK-forskriften		
Hovedverneombud		
Prosjekterende		
Anleggsleder		
Entreprenør 1		
Entreprenør 2		
Entreprenør 3		
Entreprenør 4		

Organisasjonskart – delte entrepriser

3. FREMDRIFTSPLAN (BHF §8B)

Hovedfremdriftsplan for arbeidet:

Nr	Beskrivelse	Dato
1	Byggestart	Etter avtale
2	Delmål, viktig milepæl, Vindusskift	
3	Ferdigstilling	30.09.2023
4	Overtakelse fra entreprenør	30.09.2023

4. SPESIFIKKE TILTAK (BHF §8C)

Forsvarsbygg har vurdert risikoen av de valg som byggherren har foretatt i prosjektet, og meddelt de prosjekterende resultatet.

Entreprenør skal planlegge sine arbeider ut fra de risikoforhold som er beskrevet i SHA-plan. Entreprenøren skal foreta løpende risikovurdering og skal melde til KU evt. risikoforhold som ikke er beskrevet i planen, og som skyldes byggherrens eller de prosjekterendes valg.

Med bakgrunn i byggherreforskriftens § 8 c gjenstår følgende risikoer, som entreprenørene skal innarbeide i sitt internkontrollsystem:

TIDSPLAN

Her skal det settes inn en overordnet tidsplan for arbeidet:

Nr	Beskrivelse	Dato (fra / til) eventuelt ukenummer
1	Prosjektering	Utført starten av 2023
2	Kontrahering entreprenører (innkjøpsordre eller kontrakt)	Mai 2023
3	Oppstart av prosjekt (på byggeplassen)	Juni/juli 2023
4	Ferdigstilling av prosjekt (innkjøpsordre eller kontrakt)	30.09.2023
5	Overtakelse fra entreprenør	30.09.2023

Forsvarsbygg ved PL har kontrollert at det er avsatt tilstrekkelig tid til gjennomføring

1. RISIKOVURDERING AV PROSJEKTET

Punkter som besvares med «Ja» skal beskrives i eget vedlegg (beskrevet i punkt 5), sammen med beskrivelse av risikoreducerende tiltak. Vedlegg kan være ferdige risikovurderinger av arbeidsoperasjoner, sikker jobb analyse (SJA), eller annen beskrivelse.

Ja; ID nr	Innebærer oppdraget:	Nei
2.1	- at det skal arbeides i grøft, eller at det er annen fare for ras, eller synke i gjørme?	x
2.2	- at det er fare for fall og eller fallende gjenstander, fra tak, stillas, stiger etc.	
2.3	- at det skal omfatte arbeider i kum?	x
2.4	- at det arbeides med stoffer som er belastende for helsen?	
2.5	- at det er fare for stråling, for eksempel fra radarutsyr?	x
2.6	- at det skal arbeides nær uisolerte elektriske ledningstrekk eller høgspent?	
2.7	- at arbeidet nær vann og kan medføre fare for drukning?	x
2.8	- at det benyttes dykkerutstyr?	x
2.9	- at det må benyttes utstyr for oksygentilførsel og eller luftkomprimering?	x
2.10	- at det skal benyttes sprengstoff?	x
2.11	- at det skal monteres/demonteres store/tunge prefabrikkerte elementer	x
2.12	- at det benyttes åpen flamme/"varme arbeider" eller annen fare for brann eller eksplosjon?	
2.13	- at det skal benyttes skjærende/kappende verktøy?	
2.14	- at det skal foregå riving eller fjerning av bærende konstruksjoner i bygget?	x
2.15	- at det kan forekomme eksponering for asbest?	x
2.16	- at det vil bli støv som kan trekkes inn i ventilasjonsanlegg eller omgivelsene for øvrig.	x
2.17	- at arbeidstakere eksponeres for uønsket belastning, f.eks. støy, støv, gass eller vibrasjoner?	
2.18	- at det er krav om stoffkartotek i prosjektet?	x
2.19	- at arbeidet er omfattet av spesielle forskrifter og/eller myndighetspålagte retningslinjer som krever særskilt kompetanse?	x
2.20	- at det skal løftes/heises	
2.21	- at det er fare for stort tidspress/framdriftspress?	
2.22	- at det er fare for stor belastning for tredjeperson (trafikk, støy, støv mm)	
2.23	- at det involverer flere fag og utøvere som skal jobbe tett på hverandre eller innenfor et begrenset område?	
2.24	- at andre virksomheter av og til må stanse aktivitet eller legge om sin drift for en periode?	
2.25	- at det må avklares noe ekstraordinært for parkeringsforhold, brøyting og eller skilting?	
2.25	- at det skal plasseres hvilebrakker og eller rigg?	
2.26	- ANNET? Spesifiser	x

2. VEDLEGG TIL SHA PLANEN (HVIS AKTUELT)

Vedlegg nr.	Beskrivelse	Dato	Aktuelt? Ja/nei
3.1	Melding til Arbeidstilsynet	2 uker før oppstart	Ja
3.2	Detaljert framdriftsplan	2 uker før oppstart	Ja
3.3	Skiltplan		Nei
3.4	Avfallsplan	2 uker før oppstart	Ja
3.5	Miljøkartleggingsrapport	Før rivingsarbeidene påbegynnes	Ja

3.6	Forholdet til gjeldende samordnings-avtale etter IK-forskriftens §6.		Nei
3.7	Oversikt over sertifikater mm		Nei
3.8	Mannskapsliste	2 uker før oppstart	Ja
3.9	Kriseberedskapsplan	2 uker før oppstart	Eksisterer for FB men ikke vedlagt. Entreprenør skal ha egen kriseberedskapsplan knyttet til sin Varslingsplan
3.10	Varslingsplan	2 uker før oppstart	Ja
3.11	Oversikt over vernerunder	Ved byggemøte	Ja

3. RUTINER FOR AVVIKSBEHANDLING, ENDRINGER OG REVISJONER

Planen for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø skal bygge på risikovurderinger, tilpasset det enkelte bygge- eller anleggsarbeid. Byggherren skal sørge for å oppdatere planen fortløpende dersom det oppstår endringer som har betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

Eksempler på avvik fra planen:

- Endring i organisasjonskartet
- Endring av beskrivelse av hvor og når de ulike arbeidsoperasjonene skal utføres (endring av fremdriftsplan i tid eller aktivitetsinnhold)
- Endring av spesifikke tiltak, enten i tid eller endring av selve tiltaket
- Identifisering av nye risikoforhold som krever spesifikke tiltak som ikke har vært beskrevet tidligere
- Omprosjektering som medfører nye/endrende risikoforhold med behov for spesifikke tiltak og/eller endring i fremdriftsplanen

Avvik fra SHA planen skal behandles på følgende måte:

- Avvikene skal *skriftlig/muntlig* meldes til koordinator utførelse (KU) umiddelbart avviket oppdages.
- KU registrerer innmeldt/oppdaget avvik fra SHA-planen gjennom prosjektets (byggherrens) avvikssystem.
- KU følger opp at nødvendige tiltak gjøres for at avviket lukkes.
- Beslutning om nødvendig tiltak tas av byggherren v/prosjektleder/byggeleder i samråd med KU og anleggsleder eller tilsvarende hos de utførende.
- Informasjon om avvik og tiltak til alle i henhold til SHA-planens distribusjonsliste.
- SHA-planen oppdateres av vedkommende som står oppført som ansvarlig for oppdatering av SHA-plan hos byggherren

Alle endringer av SHA planen skal loggføres.

SHA- plan er utarbeidet		Dato:	Utarbeidet av:
		17.03.2023	Hedda Bjørkholen
Revisjon	Revisjonen gjelder	Dato:	Utarbeidet av:
1			
2			

3			
---	--	--	--

4. TILTAK FRA RISIKOVURDERING

Ja; ID nr	Tiltaksbeskrivelse:
2.2	At det er fare for fall og eller fallende gjenstander, fra tak, stillas, stiger etc. Tiltak: * Påse at nødvendig HMS-utstyr benyttes ved arbeid i høyden. * Stillas blir montert iht. monteringsveilederen. * Bruk av lift gjøres av personell med nødvendig opplæring.
2.4	Arbeides med stoffer som er belastende for helsen? Tiltak: *Behandling av kjemikaler skal gjøres på en slik måte at det ikke er fare for skadelig eksponering. Bruk verneutstyr og ha god ventilasjon om nødvendig. *Påse at det er tilstrekkelig og god ventilasjon under alt av arbeid selv når jobb med farlige stoffer ikke pågår lengre.
2.6	Arbeid nær uisolerte elektriske ledningstrekk eller høgspenn. Tiltak: *El.arbeid skal kun gjøres av sertifisert personell. *Ved behov for flytting av noe fast knyttet til EL.anlegg skal elektriker utføre selve el.arbeidet. *Åpne kontakter eller ledningsender skal enten dekkes til eller kurs skal være sikret utkoblet for å hindre utilsiktet kontakt med lavspennanlegg under annet arbeid.
2.12	Benyttes åpen flamme/"varme arbeider" eller annen fare for brann eller eksplosjon? Tiltak: *Arbeidere som skal drive med varme arbeider skal være sertifisert for dette og gjennomgått kurs. *Det skal vises aktsomhet i området arbeidet pågår med tanke på brennbare materialer og væsker. *Slokkeutstyr skal være minimum iht. krav satt til varmearbeider. Ref. sikkerhetsforeskriften.
2.13	Bruk av skjærende/kappende verktøy Tiltak: *Bruk av batteridrevet verktøy skal etterstrebes. *Foreskrevet Personlig vernetøy skal benyttes ved bruk av skjærende og kappende verktøy.
2.17	Arbeidstakere eksponeres for uønsket belastning, f.eks. støy, støv, gass eller vibrasjoner Tiltak: *Støvmasker, hørselsvern og annen foreskrevet vernetøy skal benyttes. *Maske skal være egnet til det formålet som jobben går ut på. F.eks støvmasker brukes ikke som gassmasker.
2.18	Er krav om stoffkartotek i prosjektet? Tiltak: *Kartotek skal være tilgjengelig for helsefarlige stoffer som brukes i prosjektet.
2.20	At det skal løftes/heises? Tiltak: *Under løft skal det sørges for god sikt og tydelig informasjon til personer på arbeidsplassen.
2.21	Er fare for stort tidspress/framdriftspress? Tiltak: *Lavterskel for oppdukkende spm. Det er stor fokus på kommunikasjon i prosjektet for å sørge for at arbeidet skjer innenfor rammer som settes av bruker.

	*Tydelige og skriftlige avtaler som lett kan videreformidles til alle parter slik at alle kan holdes oppdatert gjennom prosjektet og gjøre tilpasninger.
2.23	<p>- at det involverer flere fag og utøvere som skal jobbe tett på hverandre eller innenfor et begrenset område?</p> <p>Tiltak: *Det må opprettes et avgrenset området som avgrenser militært aktivitet mot byggeaktivitet.</p>
2.24	<p>Andre virksomheter av og til må stanse aktivitet eller legge om sin drift for en periode?</p> <p>Tiltak: *Avtalt periode for oppstart og ferdigstillelse. *Være tydelig og tidlig ute dersom omfanget endre seg slik at videre arbeid kan diskuteres med drift.</p>
2.25	<p>Skal plasseres hvilebrakker og eller rigg?</p> <p>Tiltak: *Ikke plasseres slik at den er i veien for kjørende eller gående. *Avtales med Forvaret og Forsvarsbygg</p>

Aktivitet/Farekilder	Fare/uønsket hendelse	Spesifikke tiltak	Referansedok.	Ansvarlig for tiltaket
<Handling eller forhold som kan medføre en uønsket hendelse. Husk at en aktivitet/farekilde kan ha flere uønskede hendelser.>	<Hendelse eller tilstand som kan medføre personskade, helseskade eller dødsfall.>	<Det må beskrives spesifikke tiltak for arbeidsoperasjoner som ut i fra stedlige forhold, arkitektoniske eller tekniske løsninger er vurdert å medføre uakseptabel risiko og som ikke ivaretas av forskriftskrav og normal arbeidsinstruks.>	<Eksempler: <ul style="list-style-type: none"> • Beskrivelse • Tegninger • Riveplaner • Geotekniske rapporter • Risikovurdering> 	<Eksempler: <ul style="list-style-type: none"> • Entreprenør>

5. AVVIKSBEHANDLING IHT BYGGHERREFORSKRIFTEN (BHF §8D)

Denne avviksbehandlingen gjelder kun avvik/endringer i forhold til SHA-planen, der avvik/ending gjelder for enten et eller flere av punktene under:

- **Organisasjonskartet** (ved forandring i organiseringen i prosjektet)
- **Fremdriftsplan** (ved forandring når og hvor de ulike arbeidsoperasjoner skal utføres)
- **Spesifikke tiltak** som må utføres (ved forandring i bekrivelsene av tiltak eller det oppstår nye/ukjente risikoforhold som må beskrives)

Avviksbehandlingen skal fungere begge veier, både fra byggherren til de utførende og fra de utførende til byggherren. Forsvarsbygg skal sørge for å oppdatere SHA-planen fortløpende dersom det oppstår endringer som har betydning for sikkerhet, helse og arbeidsmiljø.

- Behov for endringer skal meldes skriftlig eller muntlig til koordinator utførelse (KU) umiddelbart når forholdet oppdages
- KU registrerer innmeldt/oppdaget behov for endring av SHA-planen gjennom prosjektets (byggherrens) avvikssystem rundt SHA-planen
- Beslutning om nødvendig tiltak tas av byggherren ved PL/BL i samråd med KU, samt anleggsleder eller tilsvarende hos de utførende
- Informasjon om endring og tiltak sendes til alle iht. distribusjonslisten
- SHA-planen oppdateres av vedkommende som står som ansvarlig i tabellen i kap. 1.